

Je v našich hlavách dost místa?

Nad Evropou se stahují mračna. Mračna hádek, neuvážených rozhodnutí, korupce a ztráty důvěry. Díky těmto komplikacím se situace jen zhoršuje a je nutné se ptát, kdy bude kritická. Jedno je ale jisté. Ať už máme k Evropské unii, migrantům a podobným záležitostem jakýkoli vztah, dotýká se nás všech.

Přitom jsme vystaveni manipulaci. Každým dnem sledujeme zprávy, které se snaží ovlivnit náš úsudek. Komu ale můžeme věřit? Elitám? Majitelům novin? Sami sobě? Manipulování jsme byli už mnohokrát, takže jsou teď všichni čestní?

Ze zeměpisného hlediska je v Česku místa dost. Několik tisíc příchozích se tu ztratí. Horší je to ovšem finančně. Prostředků máme dost, ale to by tu nesměla vládnout taková korupce a nespravedlnost. Ale to, co chci říct, je, že ten nejdůležitější prostor se rozkládá v našich hlavách, v tom, co si myslíme. Ta správná otázka tedy zní: Je tam dost místa pro všechny?

Rozhodl jsem se podívat.

1) Německo si je ústy Merkelové pozvalo, Německo je dle médií a politiků chce, Němci je dle médií a politiků vítají¹,

píše jeden uživatel internetu a pokračuje:

2) Migranti chtějí do Německa, nikam jinam.

3) Obyvatelé okolních zemí hlavně z východní a střední Evropy, kde je často u řady obyvatel nižší životní úroveň a příjmy, než slibuje Německo migrantům, je nechtějí.

Shrnuto, migranti jinam nechtějí, lidé z jiných zemí je nechtějí, Německo je chce.

Tak kde je problém. Zvat je, vítat je a přitom nutit okolní země se o ně postarat, to je zvrácenost.

Když si uspořádám doma party a rozhlásím v okolí, ať dorazí kdokoliv nejlépe všichni a přijde 150 lidí, nemůžu nutit sousedy z okolních partají, ať si jich 100 rozdělí mezi sebe a postarají se o ně a připraví jim pohoštění a zábavičku.

Nu což. Za prvé, Německo si ústy kancléřky Merkelové uprchlíky vůbec nepozvalo. Německo je ochotno přijmout pouze uprchlíky ohrožené válkou a politickým útlakem. Jde tedy o uprchlíky, kteří za rozvrat svých států „vděčí“ z velké části vojenské síle USA a politice států západní Evropy, které se zde pokusily nastolit demokracii, na kterou ovšem obyvatelé těchto zemí nebyli připraveni. V případě americké intervence do Iráku, která svrhla režim Saddáma Husajna, bych nějaké snaze o demokracii ani nevěřil. Ruské zájmy v Sýrii pak situaci dále zhoršují.

Za druhé, migranti by šli i do jiných zemí než Německa, ale to, že většina z nich směřuje právě tam, je zapříčiněno výhodnými sociálními podmínkami a možná menší obavou ze začlenění. Je známo, že

¹ Tato citace a dále následující jsou převzaty z diskusních fór na serveru novinky.cz a přetištěny v gramaticky a stylisticky původní podobě.

státy jako Německo a Švédsko jsou vůči imigrantům vstřícnější, a proto uprchlíci věří, že zde budou lépe přijati.

A za třetí, co se týká průměru s večírkem, máme zde úplně jinou situaci. Německo si uprchlíky nezve. Jde o spontánní vlnu, migraci kvůli ohrožení života, zničení majetku atd. Jde o situaci, kdy se Německo snaží vyslyšet zoufalé prosby o pomoc, nikoli organizovat nějakou párty. A protože Německo je důležitou součástí EU, vyzývá ostatní státy k solidaritě, která by podle něho měla být samozřejmostí.

Problematický je i další názor:

Kdo jen tak ujde 30 km? A že šli rychlým tempem? Snad jen trénovaní vojáci. Samí mladí muži (sem tam dítě či žena, které klidně nastrčí před sebe, proti protivníkovi, takovou mají u nich cenu)...kolik z nich bude zabíjet? Viděla jsem video z autobusu z Francie...kde se při jejich fanatickém křiku modlili za Alláha..."Alláh miluje sebevražedné mučedníky!!" (jedna věta z jejich modlení)

K tomuto komentáři lze dodat jen to, že jde o ničím nepodložené domněnky. Spousta rodin je rozdělena, muži třeba skončí samotní v Dánsku a manželka s dětmi v Maďarsku. A trénovaní vojáci? Patnáct kilometrů na Lysou horu v Beskydech zvládne i běžný jedinec. Když se člověk nemá kde zastavit, jde, a těmto lidem prostě nic jiného nezbývá.

A fanatici? Jeden průzkum v Německu ukázal, že více než polovina Němců kvůli uprchlíkům žádné ohrožení necítí. 80 procent Němců pak prohlásilo, že se jejich život kvůli imigraci nijak nezmění. Většina přicházejících utíká před válkou, bojí se přesně toho, čeho se bojíme i my: násilí. Vidět v nich bandu fanaticů je laciná zkratka.

Je však zajímavé, že jiný průzkum prokázal, že Němci nejsou spokojeni s tím, jak problém migrace řeší politikové. Podle německého vicekancléře by uprchlíci mohli pomoci zajistit dostatek kvalifikovaných pracovníků, ale tady je něco, čeho se lidé mohou právem obávat – opravdu zaplní uprchlíci jen ta pracovní místa, která jsou zrovna volná? Nebo jiní přijdou o práci? Ale to není vina uprchlíků, nýbrž systému, v němž může člověk skončit i jako bezdomovec.

Jsem člověk veselý, optimistický, sklenici vidím napůl plnou. Asi právě proto nerada sleduji televizní zprávy. Neznám nic depresivnějšího. I přesto jsem samozřejmě zaznamenala více či méně hysterické informace o uprchlících.

Donutilo mě to k zamyšlení. Představila jsem si sama sebe, jak se svou rodinou žijeme v zemi, kterou sužuje válka, terorismus, pronásledování nepohodlných osob, hladomor nebo cokoli dalšího podobně hrozného. Co bych asi tak dělala? Pasivně doufala v lepší zítřky, i když by každou minutou hrozila smrt mně, mým dětem, mým blízkým? Pokud by se naskytla i jen sebemenší šance na lepší, důstojnější, bezpečnější život, neváhala bych.

Naštěstí tu jsou i lidé, kteří se dokážou vcítit do situace uprchlíků. A nabízí se otázka. Kdybychom my byli v podobné situaci, přijali by nás? Kdysi za komunismu spousta lidí pod tlakem režimu emigrovala, aby si zajistila lepší život. V zahraničí nás přijali, a tak by bylo spravedlivé pomoci i jiným, kteří jsou v podobné, vlastně spíše mnohem horší situaci.

Jenže:

1) Austrálie dala stopku, lodě s migranty vrací bez výjimky.

2) Mezi USA a Mexikem je tisíce km plotů a zdí proti ilegálním migrantům ze střední Ameriky, výjimky prakticky neexistují, kdo se pokusí hranici překročit ilegálně je i zastřelen.

3) Saudská Arábie a další bohaté země arabského poloostrova staví zdi a ploty proti migrantům a uprchlíkům, nechtějí je a neexistují výjimky.

Ale my Češi, Maďaři, Slováci, Poláci a další národy ve východní a střední Evropě jsme rasisti, nacisti, fašisti a xenofobové, kopou do nás, kritizují, buzerují, nařizují, příkazují, vyhrožují.

Na adresu Austrálie, USA či Saudské Arábie však nepadne jediné kritické slovo ze strany Německa, Rakouska, Francie, atd.

Je to pravda. Australané argumentují, že ilegální běženci vyčerpávají kvóty určené pro imigranty, kteří přicházejí do Austrálie zákonnou cestou. V USA mají obecně velmi přísné podmínky pro imigraci, a to i pro Evropany. Získat vízum je docela složité. To, že si Američané své hranice hlídají, lze vysvětlit mnoha důvody: cizinci z různých zemí, například z Kolumbie, kteří zde přes mexické hranice pašují drogy. Ale také tu působí xenofobie. Miliardář Donald Trump bez skrupulí prohlásil, že pokud se stane prezidentem, všechny Syřany nechá vyhostit. Ale zatímco své občany Evropská unie kritizovat umí, před Spojenými státy mlčí.

Saudská Arábie se k situaci postavila tak, že nepřijímá uprchlíky, pouze pracující. Německu ovšem dala nabídku na výstavbu dvou set mešit, ale tato velkorysost vypadá spíše jako investice do trvalého usazování islámu v Evropě než jako skutečná solidarita. Další státy v oblasti jsou na tom podobně, pomůžou maximálně finančně. Řada jejich obyvatel to kritizuje.

Ovšem v Česku je situace na rozdíl od těchto států jiná. Český stát nedokáže řešit vlastní problémy s chudobou. Spousta lidí u nás přežívá ze dne na den. Ohroženy jsou všechny věkové kategorie: důchodci, kteří nemají na nájem, pracující středního věku, již lehce ztratí práci a novou už nenajdou, či dokonce děti, které nemají peníze na oběd. Situace mnohých lidí je doslova zoufalá. I na to lidé v internetových diskusích poukazují. Xenofobie? Těžko.

Velký problém vidím v tom, že o solidaritě v médiích často hovoří ti, kteří na ni v minulosti byli velmi skoupí. Pravicoví politici, kteří spustili takzvané reformy a v jejich rámci odebírali beztak nutně dávky zmrzačeným a vážně nemocným lidem a dokonce i postiženým dětem. Prý kvůli státnímu rozpočtu, ale mezitím se horlivě okrádal stát. Ovšem i levice. Národní rada osob se zdravotním postižením poukazuje, že příspěvek na péči se od svého zavedení nezvýšil, ačkoli životní náklady stále rostou. Soudcům a politikům se stotisícovými platy se aktuálně zvyšují mzdy až o deset tisíc korun, zatímco důchodci dostanou přidáno jen čtyřicet korun. Řada českých zaměstnanců si o příjmu, který by odpovídal německému příspěvku pro přistěhovalce, může nechat jenom zdát. Nedívím se, že dnes mnozí lidé pokládají řeči o solidaritě za falešné. Možná by lidé byli vstřícnější k zoufalým potřebám těch „jiných“, kdyby si mohli být jisti, že pokud budou jednou sami potřebovat solidaritu, elity jim neukážou vztyčený prst.

Ondřej Rada (nar. 24. 6. 1998)

Gymnázium Jana Šabršuly s.r.o, Orlová-Lutyně